

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 76. An pars justè resiliens à sponsalibus ob ingressum religionis vel aliud impedimentum inculpabile teneatur comparti solvere expensas, si quas fecit in parandis nuptiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

& obligationes, quæ consensu contrahuntur, contraria voluntate dissolvuntur. §. *ult. Inst. quib. mod. oblig. toll.* Extenditurque hoc ipsum ad sponsalia juramento firmata; quia juramentum promissorium appositum contractui tanquam accessorium sequitur ejus naturam & conditiones. *c. quemadmodum. de jurejur.* unde sublata per mutuum consensum obligatio ortâ ex contractu Sponsalium, tollitur etiam ea, quæ est ex juramento, & priori innixa erat, utpote ejus confirmatoria. Cùmque obligatio ex contractu promissoris hanc imbitam habeat conditionem; nisi ea remissa fuerit; etiam juramentum talis contractus confirmatorium eam imbit; consequenter ab eo, in cujus favorem factum, remitti potest. Quin etiam juramentum præstitum est in honorem DEI, ita tamen, ut tota res cedat in utilitatem partis, v.g. si ex pietate juraveris, te ducturum in uxorem Titiam scæminam pauperem, potest obligationem inde contractam scæmina illa remittere; quia non aliter promissum matrimonium, quam si ei placuerit matrimonium, unde nec Deus juramentum illi adjectum acceptavit. Ac ita illa prius acceptante promissum, & dein matrimonium respuente, libereris. Ita Castrop. p. 17. n. 4. Sanch. l. 1. d. 52. à n. 7. Pont. l. c. 9. n. 2. Gutt. c. 24. n. 1. Pih. b. 1. n. 40. Neque his opponas, c. 2. b. t. ubi dicitur, eos, qui de matrimonio contrahendo fidem dederunt, admonendos esse, ut præstitam fidem servant, si autem se invicem admittere noluerint, ne fortè inde deterius contingat, esse in patientia tolerandum &c. Si autem dissolutio patienter toleranda, jure ipso fieri nequit, & si nullam habent obligationem persistendi in sponsalibus, non tunc monendi, ut persistant. Nam melior est infellectus *cit. cap.* quem affert Castrop. n. 3. Pih. n. 42. nimirum Sponfos monendos esse, ut fidem servant, dum non habent causam rationabilem resiliendi; cùm resiliencia illa sit levitas quædam, inconstantia & occasio obloquiorum, dum homines vulgò putant, Sponfos resiliencia violare sibi mutuo datam fidem, vel etiam juramentum. Quòd si noluerint, tolerandam esse dissolutionem, mutuo eorum consensu factam, non tanquam in se malam, sed ut minus convenientem propter dictam noram inconstantia. Duplici enim modo aliqua à jure tolerari dicuntur. Primò permittendo aliquid (non positivè & approbativè, sed tolerantivè, & negativè non inhibendo) quod in se malum est, ad vitandum majus malum, v.g. lupanaria ad vitanda adulteria & incestus. Secundò permittendo aliquid, vel etiam approbando tanquam licitum, quod in se malum non est, est tamen minus conveniens, ad majus inconveniens, aut etiam malum vitandum.

2. Resp. ad secundum: Debet consensus ille in dissolutionem sponsalium, seu remissio obliga-

tionis notificari alteri parti, & ab illa acceptari; siquidem remissio hæc non liberat remittentem ab obligatione, quo usque ea remissio alteri parti grata non est. Et quamvis uno resiliente, pars altera fiat libera ab obligatione sua, si velit, si tamen nolit, sed velit persistere in sponsalibus, pars resiliens non deobligatur. Sanch. l. c. n. 4. Pont. l. c. n. 1. Castrop. n. 2. Pih. n. 41. Item debet ista remissio obligationis utrimque fieri spontè, & non coactè; si enim altera pars non liberè, sed minis, terroribus, vel nimia importunitate alterius ducta, & quasi coacta ab altera parte consentit in dissolutionem, pars inducens seu adigens ad hoc in conscientia manet obligata, Sanch. n. 3. Pih. l. c. de cætero etsi peccent saltem venialiter, dum utrimque liberè solvunt sponsalia sine justa causa, hæc tamen rarè deesse solet; estque etiam sufficiens, quòd utrimque defervescat calor ille amoris & affectus, quo primitus sponsalia contraxerant, placente fortè etiam magis alio, vel alia. Et hæc de dissolutione sponsalium contractorum inter puberes; qualiter enim dissolvantur mutuo consensu sponsalia contracta inter impuberes, dicitur commodius *Titul. seq.*

Quæst. 76. An pars justè resiliens à sponsalibus ob ingressum religionis, vel aliud impedimentum inculpabile teneatur comparti solvere expensas, si quas fecit in parandis nuptiis.

Resp. Probabiliter id affirmant, Gutt. *de matrim.* c. 78. n. 3. Henriq. l. 12. c. 10. *in fine.* Laym. l. c. n. 9. eò quòd contrahentes videantur se tacitè obligare ad servandos se indemnes, casu quo absque culpa sponsalia solvantur. Arg. l. *pecuniam ff. de condit. culpa datâ.* Ubi dans alicui pecuniam, ut eam Capuam, altero nondum profecto pænitere potest, ita tamen, ut profecturo solvat expensas factas in parando itinere; eò quòd æquum non sit, ut is patiatur damnum, cùm nullum ex solutione contractus commodum reportaverit. Negant è contra æquè probabiliter, si non probabilius, Sanch. l. c. l. 5. d. 5. n. 3. Castrop. p. 33. n. 2. eò quòd id nullo jure cautum sit. Citata enim *Leg.* dans pecuniam profecturo, ideo tenetur eum servare indemnem, quia ipse pænitere potest, non autem profecturus; & est inæqualis conditio, dum impensæ supponuntur factæ, non in favorem profecturi, sed dantis pecuniam; in sponsalibus autem uterque justè resiliere potest posito impedimento, adeoque est æqualis utriusque conditio. Ex natura etiam contractus non inferatur necessariò hæc obligatio; cùm fieri possit absque eo, quòd unus alteri obligetur ad dandas impensas; imò, ut ait Castrop. sic fieri videtur, dum aliud non exprimitur, & jus liberè resiliendi cuilibet est concessum.

C A P U T VII.

De matrimonii essentia, & essentialibus.

Quæst. 77. Matrimonium unde dictum, & quid sit?

Resp. ad primum: Matrimonium sic dictum, quia scæmina nubit, ut mater efficiatur. S. August. l. 19. *contra Faustum.* Nomen potius traxit à matre, quam à patre; quia prolis ad quam matrimonium dirigitur, mater certa parens, cùm pater sæpe sit in-

certus. Item quia scæmina gravius in eo onus sustinet, utpote prolem in utero, & extra illum suâ substantiâ alens, Castrop. *de sponsal. d. 2. p. 1. n. 1.*

2. Resp. ad secundum: Matrimonium sumptum quasi causaliter est actualis contractus, in quo personæ legitimæ consensu verbis vel signis expresso se mutuo obligant ad perpetuam vitæ societatem, & generationis usum. Pih. b. 1. n. 67. vel ut Castrop. n. 2. quo